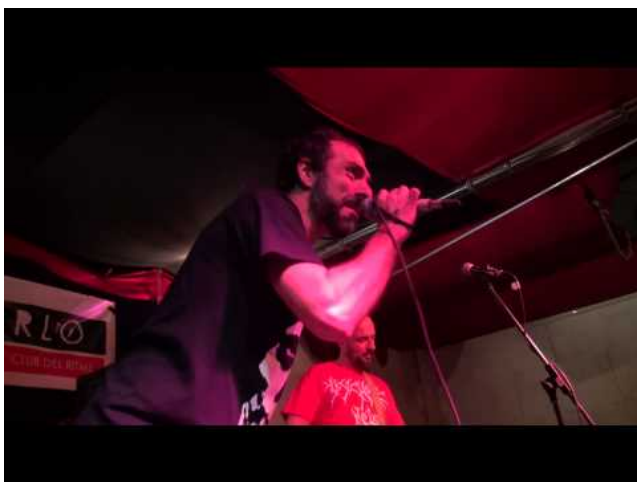

Soroll de fàbrica — La música alter-Nativa a Sabadell, una altra versió dels fets

quaderndelesidees.press/soroll-de-fabrica/

March 9, 2016

Aquest article és una visió personal d'uns moments i d'unes persones que vam coincidir en aquesta ciutat; aquestes relacions van generar tot un seguit de propostes musicals. Parlarem de grups musicals que van aportar molt a la vida local i a les nostres vides en particular: es tracta de propostes diferents i molt personals que no han estat mai prou reivindicades.

Watch Video At: <https://youtu.be/yDeMRT-ae4E>

Vegem-ne l'origen. Cap a finals dels 80, moltes de les fàbriques que havien fet gran Sabadell van anar tancant. A principis dels 90, sortint del meu barri, els Merinals, encara podia sentir algun teler... El feinejar del teler va anar sent substituït per músiques i sorolls diversos. Aquella florida de nous locals per llogar —i la minsa oferta lúdica local— van facilitar la feina i tot de colles d'amics van anar trobant un espai per assajar, per fer concerts; en definitiva, per expressar-se.

Cap a finals dels anys 80 i principis dels anys 90, en una d'aquelles naus fabrils, Can Borràs, vam poder gaudir de descàrregues de punk, rock, folk i hardcore local (Midnight Specials, Plastidecore, Noveasno, Xmilk, Gots buits...). Per a molts ja no hi havia marxa enrere i, juntament amb les primeres ingestes de música tocada des de la panxa, vam patir les primeres conseqüències del consum d'alcohol: mal de cap i començar a parlar de fer diversos projectes musicals per imitar allò que vèiem en directe.

En el context d'un d'aquells locals —segurament un antic petit taller tèxtil clandestí—, es va anar agrupant gent que va batejar el lloc amb el nom de La Sèpia Verda. Aquí començàvem a assajar els de Tarasca (poc després Xot, expulsats amistosament d'un garatge familiar, tot i fer folk!). També solien aparèixer els de Pomada, Andreu i els Rumberos, Quimicefa... Emparats en el greix i la foscor d'aquell espai, entre tots vam

anar gestant aquestes diverses criatures sonores. A part de permetre la pràctica de la música, aquells locals van possibilitar l'organització de diversos concerts amb músics de la talla de Roger Mas, Pau Riba, Oriol Tramvia... Així mateix, per aquell espai alternatiu, van passar-hi artistes com Enric Casasses o el grup Xmilk. Posteriorment, agrupats al voltant de l'Ateneu Insurrecte —en aquest cas, espai amb clara vocació política—, va sortir el grup Batzac, continuador de la “tradició” del hardcore local i bressol d'actuals membres d'At Versaris, La Carrau, l'Animalada...

Watch Video At: https://youtu.be/sh-aiU_sWT8

Avui dia l'oferta cultural, pel que fa a la música en directe, encara és prou minsa, però per sort tenim tot un seguit de grups que miraculosament segueixen tocant, o han tocat, en aquests antics espais industrials: At Versaris, labatzuca, El Petit de Ca l'Eril, Murnau, The Res, El Senyor Sequâh, Euterpe 77, Manos de Topo, Cecílias, Salvage Montoya, Petita Festa... D'altres s'han quedat, per desgràcia, sense gaire o gens d'activitat: Dúmbala Canalla, Delivery, Desperta Ferro, Pomada, Andreu i els Rumberos, Conxita, BB sin Sed... Cal recordar que, en morir un grup, també moren gran part de les interrelacions que havien sorgit i, en el nostre cas i a la nostra ciutat, aquestes interrelacions eren de força intensitat.

En efecte, cal destacar nombroses coincidències personals, per exemple: a Dúmbala Canalla hi havia un membre de Xot, a Euterpe 77 de Midnight Specials, a labatzuca de Xot, a Salvage Montoya de Manos de Topo, i a Petita Festa n'hi ha de Pomada, Dúmbala, Xot i labatzuca. Per tant, el teixit creatiu local segueix ben viu.

Actualment, però, malgrat l'existència de força creació musical original a la nostra ciutat, cal dir que una de les úniques iniciatives municipals positives que hi ha hagut a Sabadell és Ca l'Estruch. També es tracta d'un antic equipament industrial on es facilita (després de fer un pagament simbòlic) l'assaig als grups que no disposen de local. El mateix espai acull l'Estruch Bar, que programa, força regularment, música en directe, a part de la programació pròpia de concerts de Ca l'Estruch, molt poc centrada en grups locals.

La gran majoria de formacions de Sabadell, però, han patit les conseqüències d'unes iniciatives del poder municipal que, per dir-ho de manera laxa, se situen en una altra òrbita. En efecte, el tracte de les institucions municipals amb els grups, els locals il·legals i els pocs espais legals per fer música ha estat una autèntica cerca i captura, amb la posterior neutralització. Un gran nombre de bars preparats per fer música en directe han estat tancats o ofegats per unes càrregues immenses de burocràcia i una legalitat gens comprensiva —així van tancar Piano Bar, Tote's, Hardrock... La majoria de locals il·legals han estat perseguits acarnissadament i, finalment, han desaparegut. Això ha fet que els grups només tinguessin dues opcions: o tocaven en els cada cop menys nombrosos espais il·legals o ho feien fora de Sabadell... Així, a diferència d'altres ciutats europees, el centre ha anat perdent aquest tipus d'oci nocturn i el teixit per donar a conèixer les creacions musicals locals.

Entre els tractes especialment durs, hi ha el cas del bar Jam Session, amb la paradoxa de ser un club de jazz en un carrer i en una ciutat on la normativa de llicències d'activitats no té en compte la música en directe. És a dir, hi ha carrers i espais de la ciutat on no és possible desenvolupar una activitat d'alta qualitat cultural com la música jazz!

Amb tot, Sabadell, la ciutat que va ser considerada la Manchester (tèxtil) catalana, ha generat un conjunt de grups, si més no interessants, com la seva homòloga anglesa. Això no deixa de ser una curiosa casualitat. És ben sabut que la salut de la promoció i sortida de música anglosaxona no és la mateixa que la música catalana... I com a curiosa casualitat, no podem oblidar que la reivindicació del passat tèxtil llaner de la ciutat ha patit el mateix anorreament que els grups musicals de què parlem. De fet, alguns ens voldrien fer creure que ni Sabadell ha estat mai tèxtil, ni hi ha grups musicals per aquí, ni hi ha cap mobilització de la gent, ni hi ha res més que no sigui el Sabadell que apareix en la trista actualitat dels diaris...

A més, malauradament molts dels espais industrials que després esdevingueren espais musicals (o culturals en general) han passat a ser locals en processos d'especulació, solars desocupats, blocs d'edificis en venda i lloguer... Només cal recordar el procés de tancament del Bar Bemba, per refrescar com va acabar un dels llocs més singulars pel que fa a les activitats culturals alternatives a la ciutat. Avui mateix, passant per davant del local original on hi havia hagut la primera Sèpia Verda, m'he trobat amb la paradoxa següent: la porta de l'antic local, on s'havien cuinat moltes d'aquestes propostes culturals, estava tapiada, però el propietari encara pagava religiosament l'impost municipal del gual.

Però la situació encara és pitjor si fem una comparativa amb la ciutat veïna de Terrassa: al centre disposen de dues sales de concerts amb programació d'abast internacional (La FaKtoria d'Arts i la Jazz Cava). Fins i tot la mateixa ciutat acull una de les seues de la Casa de la Música, una important plataforma per potenciar aquest tipus d'activitats.

Nosaltres, a Sabadell, pràcticament només tenim local *underground* que s'alimenta i funciona gràcies a les estructures de fora del teixit oficial. Un exemple clar seria l'Aplec Modernista (reivindicació cultural dels seixanta), una celebració anual que enguany farà la sisena edició, que compta amb importants ajudes i suports, per exemple del Pati de l'Aliança Francesa, i amb la tasca de molts voluntaris. Un altre exemple és l'acte dels Garrotins i la cançó improvisada en general, que viuen un creixement i un reforç constant. També cal destacar la potent programació de música alternativa local. Totes aquestes activitats beuen de l'entramat organitzatiu i associatiu (la Comissió de Festes Populars de Sabadell, CFPS) que possibilita l'organització de la Festa Major de les Barraques i de diversitat d'actes durant tot l'any (Solstici, Cantades de Garrotins, etc).

Avui dia, i gràcies a aquest terreny cultural format pel Casal Capablanca, Impactes Visuals, La Mirada (i la Llançadora), el Morrosko, La República, El Jam Session, la Sala i el mateix Ca l'Estruch (l'únic espai municipal d'aquesta llista), tenim programacions interessants limitades, pel que fa a la música en directe.

Com a colofó final d'aquest article d'opinió crítica, vegem una de les darreres bromes del destí: mentre a Terrassa tenen una de les seues de la Casa de la Música, immensa plataforma de difusió, formació i creació de la música, a Sabadell tenim el projecte fantasma de la Ciutat de la Música.

Per saber-ne més: Un petit documental d'Helena Torrent Avellaneda sobre la situació de la música en directe, sobretot al Vallès. Any 2008.

Watch Video At: https://youtu.be/txJyPpx_Fp0

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre informació dels pròxims que publiquem, envia'ns el teu nom i el teu correu electrònic.

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avís legal i política de privacitat](#).

Ricard Oliva Frago

Llicenciat en Història (UAB), Màster en Arxivística i Gestió de Documents (ESAGED) i Postgrau en Conservació Preventiva i Gestió del Patrimoni (UAB). He treballat d'arxiver, de professor de Ciències Socials, d'arqueòleg, de cambrer, de repartidor de propaganda i de manobre. Actualment arxiver de l'Arxiu Claret de Vic. Músic aficionat i aficionat en general.

